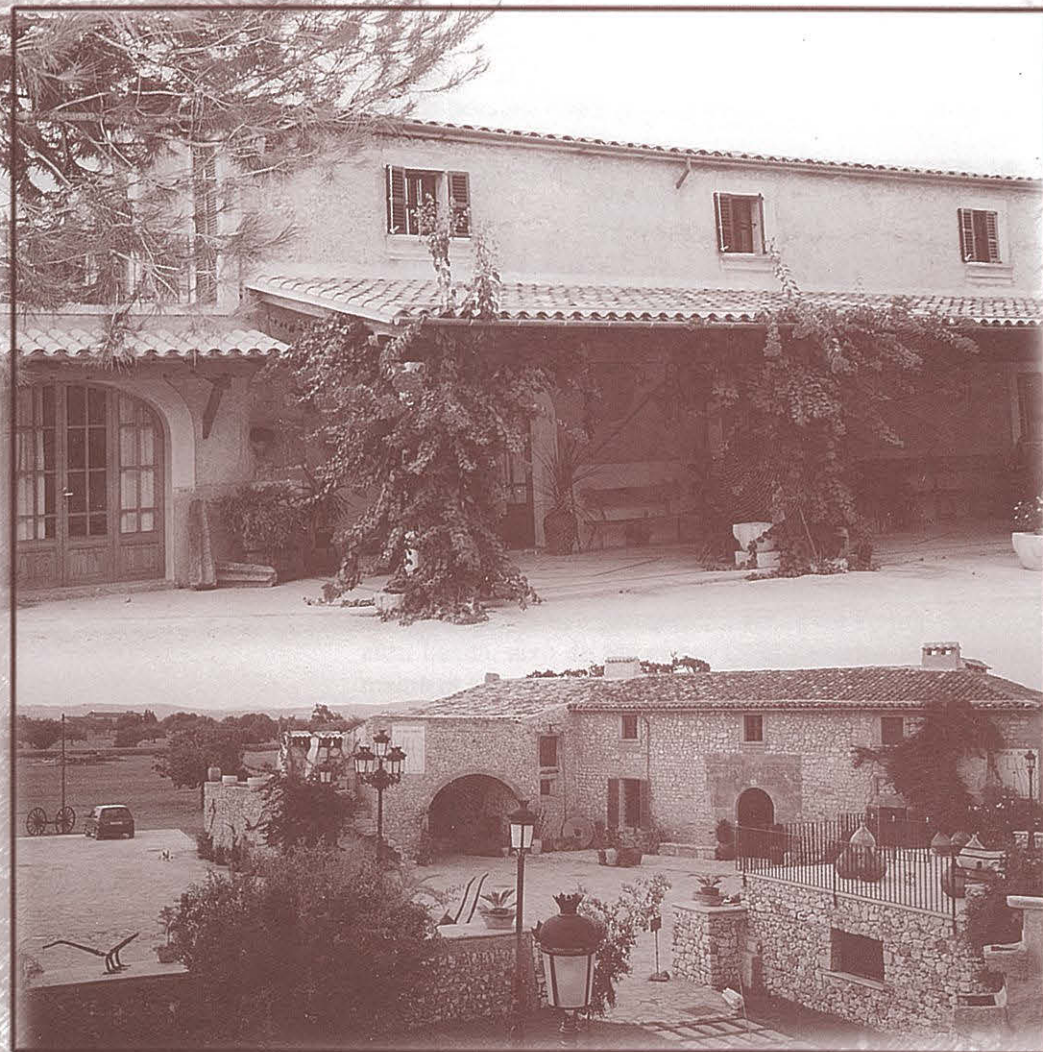

SETEMBRE 1998 - ANY XIX - PREU 300 PTS - NÚM 67

Llum d'Oli

P O R R E R E S

Activitats de l'Agrupació.....4

Creació 22

Opinió 28

Informació Local 7

Cultura Popular 24

Esports 29

Notes Històriques 16

El món del vi 27

I a més... 34

Llum d'Oli

Setembre 1998 - Nº 67

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló i Taberner
Bernat Bauçà i Garau
Antoni Gornals i Mesquida
Vicenç Marí i Sastre
Bartomeu Servera i Sitjar

Col.laboradors/es:

Julia Barceló i Auli
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespi
Xim Barceló i Janer
Vicenç Calonge i Gustà
Grup d'Esplai
Joana M. Escartín i Bisbal
Rafel Ferrà
Grup Foganya
Gabriel Gomila i Jaume
Francesc Grimalt
Aina R. Serrano i Espases
Joan Sorell i Adrover
Júlia Viedma

Portada

Sa Bassa Rotja. Hotel rural ****
Son Mercadal. Agroturisme

Fotografies

Fotos Vidal

Imprimeix

Planogràfica Balear, S.L. Tel 971 60 48 32

Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors

SANT ROC ÉS UN BON SANT

Si algun extern llegís el programa de festes tal vegada no hi veuria res estrany ni diferent: unes festes semblants a les de molts dels pobles de Mallorca, amb tots els ingredients clàssics (berbena, revetlla, pregó...). Per als porrerencs i porrerencques, però, han estat unes festes buides, poc originals, cares, injustes i, en alguns moments, fins i tot improvisades.

En primer lloc, hem de fer esment a la inauguració del desitjat i necessari parc municipal, que podem resumir en quatre mots: discurs electoral excessiu, innecessari i fora de lloc i molt poca valoració a la persona que l'ha fet possible, en Pep de Son Amat.

Pel que fa a la programació cultural, podríem titllar-la de dèbil i una mica forçada, basada únicament en un pregó no imprès (com sempre s'havia fet fins ara) i fet per un extern. Que no hi ha porrerencs i porrerencques capacitats per ser pregoners?

Gràcies com sempre a les entitats ha quedat un programa de festes digne; per cert, no pensau que és innecessari que a cada acte es posi que el patrocina l'Ajuntament de Porreres? Tanta sort que no és el d'Egea de los Caballeros.

Respecte de la torrada, sembla que se la vulguin carregar: la festa més popular de totes -ja era hora, per cert, de dur en Tomeu Penya - resulta que la polititzen. El senyor Mates hagués pogut ser molt ben rebut, però amb el discurs, pocs mesos abans de les eleccions, se li va veure massa el "plumero", a ell i a tot l'equip de Govern. I, per altra banda, això de fer pagar 1.000 pessetes als externs, que normalment són gent convidada per porrerencs, sona molt poc popular.

No hi ha dubte que Sant Roc és un bon Sant, però amb la gran quantitat de milions que costen aquestes festes creiem que podrien resultar molt més originals, culturals i populars.

Ah!!! i del trànsit millor no parlar-ne.

SOPAR CLOENDA VI CILE LLIÇONS:

Actuació del duet Pep Alba i Tomeu Matamalas

Joan Manresa, Vicenç Calonge i Arnau Estrades, participants del VI Cicle de Lliçons

NOVA JUNTA

El passat dia 26 de juliol va tenir lloc, al local social, l'Assemblea Extraordinària de l'Agrupació amb la finalitat d'elegir els càrrecs que han de regir l'entitat els propers tres anys.

Només es va presentar una candidatura, composta per les següents persones:

Presidenta: Joana Mora i Cerdà
 Vice-president: Bernat Bauça i Garau
 Tresorera: Joana Mates i Segura
 Secretari: Xim Barceló i Janer
 Vocals: Gaspar Barceló i Barceló, Vicenç Marí i Sastre, Catalina Vich i Mesquida, Jaume Cerdà i Tomàs, Bartomeu Lliteras i Mesquida.

Després de la constitució de la Mesa Electoral, formada per el soci/a major i menor d'edat assistents, Maria Barceló i Crespí i Tomeu Servera i Sitjar, respectivament, es va passar a la votació per part dels socis i sòcies, comptabilitzant un total de 20 electors i 4 vots delegats.

Acabat el recompte, i sense haver-hi cap papereta nul·la, es procedí a informar als assistents els resultats:

Presidenta:
 Joana Mora i Cerdà- 24 vots
 Vice-president:
 Bernat Bauça i Garau- 23 vots
 Tresorera:
 Joana Mates i Segura- 24 vots
 Secretari:
 Xim Barceló i Janer- 23 vots
 Vocals:
 Gaspar Barceló i Barceló- 23 vots
 Vicenç Marí i Sastre- 22 vots
 Catalina Vich i Mesquida- 24 vots
 Jaume Cerdà i Tomàs- 24 vots
 Bartomeu Lliteras i Mesquida- 24 vots

Finalitzada l'Assemblea, la presidenta donà la benvinguda als nous membres entrants.

Des d'aquestes planes vull agrair publicament, com a Presidenta, a Catalina Oliver, Catalina Trobat i Antoni Picornell, que per motius personals deixen la junta, la seva col·laboració i dedicació que han mostrat al llarg d'aquests darrers tres anys així com pels bons moments, les rialles i les malsofrides que hem compartit junts. A tots tres moltes gràcies.

PROPERES ACTIVITATS

El primer dissabte de setembre ens reunirem per primera vegada, després de les eleccions, la nova junta per tal de començar a enllestir la programació del període anual tardor- hivern que compren els mesos de setembre, octubre, novembre i desembre, més conegut com " De Sa Fira a Santa Catalina ". A hora de tancar aquest número encara no esteim en condicions de donar a conèixer quins seran els actes i activitats que duren endavant al llarg dels propers mesos. De totes maneres vos mantindrem informats mitjantçant cartells o per Porreres Ràdio. Els socis rebreu una carta detallada on se vos informarà de dita programació i allà on se vos convida a participar-hi. Així ho esperam. Si teniu alguna suggerència interessant per dur a terme us agrairiem que ens ho fessiu arribar mitjançant la nostra bústia o directament parlant amb algun membre de la junta.

**PUB RESQUILLS
 ES TRUI DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

ASSESSORIA LABORAL I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUÇA

GRADUAT SOCIAL, COL. N° 298

Assessorament a l'empresari, treballador i pensionista.

Avgda. Bisbe Campins, 3 - Tel.: 971 16 80 38
 (horabaixes)- PORRERES

UN POEMA PER A L'AGRUPACIÓ

Vicenç Calonge i Gustà

DE COM L'ESPECTACLE HOMES DE COMBAT-DINAR DE NADAL, REALITZAT A PORRERES DIA 5 DE JUNY DE 1998, ES VA CONVERTIR, SENSE VOLER I SENSE DIR-HO UN HOMENATGE A FEDERICO GARCÍA LORCA.

Escoltant la ràdio n'Aznar llegia, molt malament per cert, uns versos de Federico García Lorca.

I en Josep Arnau Estrades i jo representàvem la nostra obra a un antic quarter de la guàrdia civil.

Ens canviàrem, tal volta a un antic calabós, i a mi em queien lleugerament els calçons car m'havia oblidat el cinturó.

Na Joana Mora es desviava amb atencions i jo abocava el cava-diria que llimonada, coses del teatre- a les copes vermelles, a les copes de Josep Mª Llompart i de la Peña, de Guillem Hada d'Efak, de Miquel Àngel Riera i de Josep M^a. Palau i Camps. I no diguérem res de Federico García Lorca, però ell hi era, hi era en la veu de n'Arnau i els versos de Jaume Mesquida: *Clam per l'home d'aquest temps de desolada buidor i clam per la llibertat ja que aquell l'ha fet presó !* I també hi era en la greu i sentida veu del versos propis: Estic ja fart de les persones i de les boques que sí prometen amor però cavalquen cors maten idees.

Sí, Federico, nosaltres et recordàrem sense dir-ho, sense parafernàlies i ostentacions: *Pero no hay olvido, ni sueño: carne viva. Los besos atan las bocas en una maraña de venas recientes y al que le duele su dolor le dolerá sin descanso y el que teme la muerte la llevará sobre sus hombros.*

I després ens convidaren a sopar i una ventada - la imaginació a lloure- va obrir portes i finestres.

Eres tu, tu, Federico, que ens deies que també vivies amb nosaltres.

Sa Pastera

Nou assortit
d'entrants
i plats
de pasta

C/. Pou Florit, 10 • Tel. 971 64 71 09
PORRERES - MALLORCA

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

UNA ENSAÏMADA GEGANT PER ACOMIADAR LES FESTES DE SANT ROC 98

Enguany l' ensaïmada ha doblat el seu pes

No hi ha res com un bon bocí d'ensaïmada per a despedir una festa, i si és de 26 kgs i 2'50 m de diàmetre, no vegis ! aquestes eren les mides de l'espectacular ensaïmada que els bars Can Guillem, Sa Roqueta, i Sa Fonda, obsequiaren a la seva clientela que omplia l'Avinguda Bisbe Campins la matinada del 17 d'agost. Aquest final de festa que any rere any agafa més popularitat i que se celebra des de fa tres anys, va sorgir per iniciativa d'en Xim de Sa Fonda i des d'en fa dos s'han sumat a l'organització en Rafel de Can Guillem i en Tomeu de Sa Roqueta.

ACTIVITATS D'ESTIU DEL GRUP D'ESPLAI

Un any més la nostra entitat ha organitzat el campament d'estiu, que per segon any consecutiu ha estat a l'illa de Menorca. Aquest fet tal vegada ha restat participació però per primera vegada en la història de la nostra entitat hem pogut fer un campament amb el nombre de nins ideal.

Son Putxet, el lloc d'acampada, situat al terme municipal d'Alaior era una magnífic paradís de la Menorca profunda, que ens va ajudar a percebre la tranquil·litat d'aquella meravellosa illa; les contínues sortides també ens permeten conèixer la costa nord: Sa Mesquida, Cap de Cavalleria, Binimel·là, Cala Pregonda... i les ciutats de Ciutadella i Maó o les platges de Son Bou, que, d'altra banda, ja coneixíem; el jaleo de Llucmassanes o el jaleo dels ases del Migjorn ens varen permetre també participar en aquestes festes tan ancestrals.

Passant ja a les festes de Sant Roc, a més de la ja tradicional maratón de fotografia, vàrem introduir una nova activitat que va tenir un notable èxit: una gimcana bruta per a nins i una altra per a joves. La gran participació i la gran bauxa que vàrem muntar tant en una com en l'altra ens animà a repetir l'experiència en els propers anys.

De cara al futur, volem anunciar que durant un cap de setmana del mes de setembre està previst dur a terme l'assemblea anual, que enguany serà al monestir de Cura, on a més de revisar el curs passat programarem totes les novetats del curs que ve, ja en sabreu coses. Finalment, volem recordar a tots els joves de la vila que estiguin il·lusionats a conèixer la nostra entitat que el Grup d'Esplai està obert tothom, només cal que en parli amb qualsevol dels monitors.

Llorenç Cerdà Mora

Carrer Major, 75 - 2º A
Tel./Fax 64 79 11

Venda de Bolets

AQUEST ESTIU EL GRUP FOGANYA HA REALITZAT UNA MINIGIRA

A part de les 5 actuacions fetes a Porreres, aquest estiu hem representat **Mans enlaire !, i Ai carai !, a Binissalem i Palma, i a Montuïri i Consell respectivament.**

Res o quasi res del que ara llegireu té a veure amb els titulars que encapçalen aquest article.

GRUP FOGANYA (1978-1998)
VINT ANYS PER L'ART I LA CULTURA DE PORRERES.

El Grup Foganya enguany està de **FESTA MAJOR**. Encara que la nostra entitat sigui molt modesta sempre ha treballat i s'ha sacrificat amb una constància fora mida, i això que ha estat sovint més vegades detjectada que valorada per un poble com Porreres, on la gent, almanco durant els darrers anys, resta indiferent davant la tasca de

les seves entitats. Poder celebrar el **vintè aniversari** és un fet que a tots els que estimam aquesta institució porrerenca com és el **Grup Foganya** ens enorgulleix, ens omple de goig, i que sobretot ens dóna l'empenta necessària per acabar aglapint, com sempre en el darrer instant, el coratge que de vegades tots alguna vegada exclamam que hem perdut. Vint anys és molt bo de dir, però només els que hi hem estat capficats durant les diverses èpoques que s'han viscut dins el grup, bones i no tan bones com per tot arreu, sabem el que hem hagut de passar per arribar fins aquí, i que ni molt menys no tot han estat facilitats a l'hora de realitzar la nostra tasca per *l'Art i la Cultura de Porreres*.

Vos n'enrecordau d'aquells diumenges a vespre quan el Grup Foganya es passejava per la vila amb la carrossa que hores abans havia conquerit el primer premi a la Rua de Palma o a les Festes de primavera de Manacor ? Vos n'enrecordau de les nits fredes i plujoses que omplieu el Principal Cinema de Porreres o el Centre Parroquial per veure una

comèdia de rialles ? Vos n'enrecordau de les càlides nits de les festes de Sant Roc a l'Escola Nova ? Teniu present les carrosses que any rere any acompanyen els Reis d'Orient a la seva arribada a Porreres ? Recordau les falles de la festa pagesa, les matances populars, la festa de sa jaia serrada o la desfilada de llanternes de meló ? Teniu present els milers de persones que des l'any 1988 contempen l'espectacle de La Passió a Porreres ? Sabeu que des de l'any 1984 i en un període de cada dos anys representam l'Adoració dels tres Reis d'Orient, una peça clàssica que actualment només es representa a quatre indrets de Mallorca ? Teniu present les Jornades Teatral Jaume Rosselló i Verger ? Sabeu que enguany a part de les actuacions a Porreres, també hem actuat a Binissalem, Montuïri, Palma i Consell ? Sabeu que ens han costat aquests vint anys per l'art i la cultura de Porreres ? I que n'hem tret de tot, ho sabeu ? Sabeu que moltes vegades ens ha passat pel cap deixar-ho córrer, i que malgrat el poc reconeixement i recolzament institucional i social que actualment estam rebent, no només el Grup Foganya sinó la majoria d'entitats porrerenques, hem decidit continuar ? Sabeu que hem decidit continuar simplement perquè a nosaltres ens agrada el que feim i perquè encara que siguin pocs sempre n'hi ha que s'ho mereixen ? Sabeu que ja estam engrescats amb els actes que pensam dur a terme per concloure el vintè aniversari i que l'any que ve si no hi ha res de nou continuarem amb la nostra tasca ? Sabeu que el Grup Foganya necessita el poble de Porreres i que el poble el necessita a ell ? Vos n'enrecordau

d'en Jaume "Güia" (Porreres1928-1993)? Alguns, bastants, massa, sembla que ja no. Nosaltres, i tots aquells que el vàrem estimar i conèixer de més a prop sí que ens enrecordam.

Sabeu que el Grup Foganya actualment viu una fase de reestructuració ? Això més o manco vol dir, renovar-se o morir.

Encara que sigui difícil no voldríem que tot això que hem escrit fos mal interpretat per qualcú, aquesta no és la nostra intenció. Simplement hem volgut refrescar-vos la memòria i al mateix temps donar-vos a conèixer de forma resumida tot el que ha fet el **Grup Foganya** al llarg dels seus ja vint anys d'història. Com a totes les institucions ens ha arribat l'hora de renovar-nos, l'hora de mirar cap endavant sense rancúnies i remordiments i sense oblidar-nos és clar, de la nostàlgia que ens produeix fer-ho cap enrera. Això però, no vol dir ni molt manco que ens fugi del cap el compromís que com a porrerencs i porrerencques, i sempre respectant el nostre lema, tenim amb el nostre poble.

Volem agrair, d'una forma molt especial i encara que sia un poc tard, a l'**Agrupació Cultural de Porreres** i concretament a la

direcció i al consell de redacció de la seva revista *Llum d'Oli*, que, mitjançant les seves pàgines es faci ressò, des de la desaparició de la nostra revista *Foganya* ara fa tres anys, de les nostres actuacions i inquietuds. Tampoc podem deixar de banda la **Coral de Porreres** i la **Filharmonica porrerenca** que amb les seves veus i notes musicals han col·laborat magníficament amb el nostre lluíment. A l'**Estol porrerenc**, a l'**Agrupació Aires de Montision**, i a la **Junta Local contra el Càncer** que tots junts hi han posat el seu granet d'arena, moltíssimes de gràcies. No ens podem oblidar dels batles i regidors que hi ha hagut i que amb més o menys encert han col·laborat amb nosaltres; a tots els empleats de l'Ajuntament que sempre han estat tan amables, a tots els rectors i als seus ajudants per totes les atencions que senzillament ens han tingut, i també a l'emissora de Porreres Ràdio que en les seves distintes etapes s'ha fet eco dels nostres afers. Vagin per ells mil gràcies. A vosaltres, **perruquers i perruqueres, cafeters i cafeteres, botiguers i botigueres, forners i forneres, sastres i modistes, fusters, ferrers, picapedrers, electricistes, mecànics, fotogràfs**, i a totes les **empreses de Porreres** en general, moltíssimes de gràcies

pel vostre suport moral i econòmic que ens heu donat al llarg de tots aquests anys.

A tots vosaltres porrerencs i porrerencques que poc o molt també ens heu ajudat a recórrer aquest petit i llarg camí, moltes de gràcies. Per acabar volem fer extensius els nostres més profunds agraïments a les més de 300 persones que al llarg de tot aquest temps han passat per la nostra entitat i que amb la seva desinteressada col·laboració han fet possible aquests vint anys d'esdeveniments tradicionals, artístics i culturals a la vila de Porreres.

Molts d'anys a tots !

La Junta Directiva del Grup Foganya

NOTA.

Al llarg d'aquests vint anys el **Grup Foganya** ha confeccionat quasi un centenar de carrosses, ha organitzat exposicions, excursions, concursos, jocs infantils, festes populars i tradicionals i ha realitzat 25 muntatges teatrals en llengua catalana, dels quals se'n deriven més de 100 representacions.

Tel. 971 16 83 10
Avgda. Bisbe Campins, 13

PORRERES

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, nº 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Telf. 971 64 71 54

SABEU QUE...

...s'han retolat alguns camins rurals? Això està molt bé !

...des de les passades festes de Sant Roc, Porreres compta amb un nou policia municipal ?

...al balanç de les activitats municipals publicat al programa de festes de Sant Roc, no es relacionen activitats culturals? És un descuit o és que no se n'han fetes ?

...a la plaça dels *toros* el coll del pou ja no hi és ?

...a Porreres tothom aparca allà on li ve de gust? No es respecten els portals, ni la distància de 5 m. dels cantons, ni .... Les infraccions no són multades. Demagògia ? Electoralisme ? Ara bé , el desgavell és ben manifest. I tots en sortim perjudicats.

...s'hauria d'acabar, d'una vegada per totes, amb la contaminació acústica de les motos escandaloses? És un autèntic desastre. A més del perill que suposen per circular a velocitats excessives en un casc urbà.

...se n'han anat les monges de la Caritat? El convent - no l'escola- ha estat tancat després de 138 anys d'existència . S'establiren a la Vila el 1860.

...el mes de setembre de 1960 se'n dugueren les monges franciscanes ? El perquè encara és una incògnita. Mai s'ha donat una explicació a la gent.

...els de la tercera edat mai s'havien suat tant el gelat i l'ensaimada com enguany ? Després del refresc quasi tothom va buidar.

...els encarregats de repartir el gelat i l'ensaimada varen ser els de sempre ? Només hi faltava na Rosita Estarás que per una vegada no hi era. *És que hi ha tanta tercera edat que una no pot ser per tot!*

...hem perdut el compte de les vegades que en el programa de Sant Roc posava : Patrocina Ajuntament de Porreres ? El nostre Ajuntament quasi ho paga tot, tot i tot.

...no sabem qui va pagar el monumental castell de focs artificials, que és de les poques coses que el programa no en posava el patrocinador ? Un *despiste*

...l'Ajuntament no troba porrerencs i porrerencques per fer el pregó i han de cercar gent de fora poble ? Això sense voler desmereixer a Llorenç Capellà.

...enguany si voleu dit pregó l'hauréu de demanar per internet al parc bit ? A finals d'agost encara no s'havia publicat.

...per les festes el caos circulatori per la Plaça i l'Avinguda va ser el més normal i corrent ? Amb això de la circulació el més normal i corrent a Porreres és sinònim de desastre.

...el míting que va amollar la regidora de cultura el dia de la inauguració del parc, no va agradar a molta gent? semblava que només faltassin dos dies per les eleccions. ... els amants dels brolladors poden estar ben satisfets? I els del ciment també.

...el parc tampoc no està preparat per rebre quatre mil persones? Al manco els excusats.

...la torrada mai havia estat tan polititzada com enguany?

...hi feia en Jaumet Matas damunt el cadafal? Exactament el mateix que la regidora de cultura dos dies abans. El que se'n diu electoralisme o tenir barra.

...el Consell de Mallorca que sortosament no està governat pel P.P. també hi va aportar un bon grapat de doblers a la construcció del parc? O és que són més discrets, o que no són fotogènics, o que no hi estaven convidats?

...sense el batle l'organització de les festes va ser un desgavell? Tothom es passava la pilota.

...la ja tradicional ensaimada gegant que es menja a l'Avinguda Bisbe Campins per acomiadar les festes de Sant Roc, enguany ha doblat el seu pes? Amb 26 kgs ja n'hi ha. Gràcies i enhorabona als organitzadors per aquest deliciós detall amb els clients i amics.

...ja està en marxa el XX torneig social d'escacs que cada any organitza aquesta secció de l'Agrupació Cultural de Porreres, i que el nostre Ajuntament encara no ha pagat els trofeus del torneig de l'any passat, dels quals el regidor d'esports va dir que se'n farien càrrec?

... no estaria gens malament que alguns regidors s'apuntassin en aquests curssets tan interessants que s'organitzen pel manteniment de la memòria?

...les nesples al creuer del Pou Nou són una constant i que els mitjans de comunicació no se'n fan ressò? Per què deu ser?

...el corredor porrerenc Joan Llanelles torna ser campió del món? Va guanyar l'or en la prova de puntuació, als mundials de ciclisme en pista disputats a Bordeus el mes d'agost passat.

... enguany la Residència Social de Porreres ha celebrat 25 anys d'existència? Gràcies a totes les persones que ho han fet possible.

...el Rei fondeja per Cabrera, allà a on està prohibit?

...el dia de la torrada el tinent batle d'obres, a la baixada de la plaça cap a n'Hereveta, indicava al president Mates, de quin partit eren cada un dels qui saludava? això ja fa pardal

**RESUM PLUVIOMÈTRIC
DELS MESOS D'ESTIU**

Julià Barceló Auli

JUNY

Dia 02	0'6	Litres/m ²
Dia 03	1'5	"
Dia 05	1'5	"
Total	7'2	Litres/m ²

JULIOL

Res	-,-	Litres/m ²
-----	-----	-----------------------

AGOST

Dia 02	0'6	Litres/m ²
Dia 17	0'2	"
Dia 18	0'4	"
Dia 28	1'2	"
Total	2'4	Litres/m ²

**10 PRIMERS LLINATGES DE
PREGONERS DE SANT
ROC**

F A D I U Q S E M E
O R O S S E L L O S
R G A O S O N K N E
I U A I L E M N A N
M E L I A E Y K R A
A J R A D U C I U L
U I Y N E V O R D P
S I L N T I N U A R
J O H U R A I S N B
H Y N A J S L D I A

**EL CONSELL DE MALLORCA I
L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA
FORANA RENOVEN EL CONVENI
DE COL·LABORACIÓ**

El Consell Insular de Mallorca aportarà 5 milions de pessetes a la Premsa Forana.

El passat 26 d'agost el Consell de Mallorca i l'Associació de la Premsa Forana arribaren a un acord per tal de renovar el conveni de col·laboració que implicarà l'aportació de 5 milions de pessetes a canvi que la trentena de revistes que integren l'associació divulguin mitjançant les seves planes, les activitats culturals del CIM. Damià Pons, President de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric, va valorar molt positivament la feina d'aquestes publicacions.

Damià Pons va dir entre altres coses que d'aquí a uns anys serà necessari recórrer a totes aquestes publicacions per tal de conèixer un poc més la història dels municipis, i a més va senyalar que ajuden els mallorquins a familiaritzar-se de

cada dia més amb la lectura del català.

Pel CIM, aquestes revistes suposen també un vincle per a divulgar les novetats i activitats de la xarxa de biblioteques repartides per la geografia de Mallorca. També, segons el conveni subscrit, s'insertaran publi-reportatges culturals elaborats per tècnics del Consell, una iniciativa que ja s'ha duit a terme sobre les figures de Costa i Llobera i de Llorenç Villalonga. Els pròxims reportatges que publicaran les revistes de Premsa Forana faran referència a la Declaració Universal dels Drets Humans.

L'aportació econòmica del CIM permetrà així mateix el manteniment de la seu de l'associació, actualment a Sant Joan, i contribuirà d'una forma especial amb les despeses de catalogació i enquadernació de totes i cada una de les revistes.

**BAR
CA SA VIUDA**

**Especialitats:
"Callos", frit i llengua**

C/. d'en Veiet, 1 - Tel. 971 64 70 57 - PORRERES

**ESTANC
CA NA JAUME**

Tabac - articles de regal - papereria
llibres i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, nº 2 - PORRERES

Components del grup de manteniment de la memòria.

COM PODEM MANTENIR LA NOSTRA MEMÒRIA ?

L'entrenament de la memòria

Júlia Viedma¹

El passat dia 24 de març es va celebrar en el municipi de Porreres una xerrada-col·loqui sobre COM PODEM MANTENIR LA NOSTRA MEMÒRIA, dirigida a tota la població, però especialment a les persones majors de 65 anys. Va ser impartida per la psicòloga de Vellesa i Família de la Comarca de Manacor del CIM amb la col·laboració del Serveis Socials de l'Ajuntament de Porreres.

En aquesta conferència es va exposar a tots els assistents que és la memòria, com funciona; quins tipus de memòria tenim; el funcionament de la memòria a les persones majors i els dèficits de memòria associats a l'edat. També es va explicar el projecte pel Manteniment de la Memòria de les persones majors, que el CIM a través de l'equip de Vellesa i Família du a

terme en els municipis de Mallorca.

El projecte es centra en l'entrenament de la memòria, potenciant el processos mentals que n'afavoreixen el manteniment. Aquest entrenament es realitza en grup afavorint també el contacte social i comunitari del participants.

Arrel d'aquesta xerrada-col·loqui, es va constituir un grup pel manteniment de la memòria, en el que hi participaren 13 dones. Les sessions es varen celebrar del dia 22 d'abril al 17 de juny, amb una periodicitat setmanal.

A cada sessió, i a través de fitxes de caràcter didàctic, es realitzaren exercicis per estimular el bon funcionament de la memòria com ara la concentració, l'atenció, la percep-

ció, la memòria visual, la memòria immediata, el llenguatge...S'explicaven estratègies de memorització com ara la visualització, l'associació...

Aquesta experiència ha estat positiva. Les persones que hi han participat estan molt satisfetes i volen tornar repetir, no sols pels bons resultats, sinó per altres aspectes que no hem pogut recollir en aquest escrit, com ara les rialles, les bromes, el bon humor a cada una de les sessions i que són sens dubte uns bons estímuls per a la nostra memòria.

En el mes de setembre s'iniciaran nous grups pel manteniment de la memòria dirigits a les persones de més de 65 anys. Si estau interessats en participar-hi, posau-vos en contacte amb els serveis socials de l'Ajuntament de Porreres.

¹Assistent social de l'Ajuntament de Porreres

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoina, 58 - PORRERES

QUÈ OPINEN ELS PORRERENCS SOBRE EL PARC DE N'HEREVETA

Gaspar Barceló i Barceló
Fotografies: Vicenç Marí i Sastre

Aquesta enquesta va ser realitzada el 29 d'agost, disset dies després de la inauguració del parc.

PREGUNTES :

1. HEU VISITAT EL PARC DE N'HEREVETA, QUÈ VOS PAREIX ?
2. QUÈ TROBAU QUE HI SOBRA ?
3. QUÈ TROBAU QUE HI MANCA ?

Francesca Obrador Picornell, 39 anys.

1. Sí, i em pareix bé, Porreres necessitava un lloc així.
2. Ciment i grava, per tot n'hi ha.
3. Gespa i flors.

Baltasar Soler Mascaró, 27 anys.

1. Sí, i em pareix malament.
2. Ciment.
3. Verdor per en terra.

Sebastià Nadal Ato, 14 anys.

1. Sí, bé.
2. Res.
3. Papereres.

Margalida Sorell Garí, 29 anys.

1. Em pareix bé, Porreres ho necessitava.
2. Res.
3. El que és

el Parc infantil el trob deficient i petit, i en general trob que hi hauria d' haver vigilància perquè les coses no es facin malbé.

Agnès Barceló Fernando, 57 anys.

1. Sí, feia molta de falta un lloc així.
2. Ciment.
3. Zona

verda, gespa en terra que serveixi com a redol d'esbarjo tant per a petits com per a grans, trob que hi falta frescor.

Bartomeu Barceló Oliver, 12 anys.

1. Sí.
2. Res.
3. El que és el parc, trob que és molt petit i que hi

ha molt poques coses, pels nins i

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A
Tel. i Fax 971 16 81 56 PORRERES

nines de la meva edat no hi ha res, tot és pels més petits.

Francisca Garí Prohens, 19 anys.

1. Sí, bé, Porreres necessitava un lloc així, encara que trob que

està mal distribuït.

2. Ciment.

3. Més zona verda per en terra.

seure, i llocs per jugar els nins més grandets.

Rafel Barceló Barceló, 40 anys.

1. Sí, bé o malament? ho deixarem amb un interrogant.
2. Zona d'aparcament.

3. Crec que del que ha de ser un parc en té molt poca cosa.

3. Hi fan falta més engronsadors, el bar està massa enfora del que és el lloc d'esbarjo, crec que no està ben acabat.

Aquestes són les opinions d'alguns porrerencs i porrerencques sobre el recentment inaugurat Parc de n'Hereveta. La majoria opinen que feia falta, i també estan d'acord que no està acabat, donant un marge de temps és clar, perquè creuen que encara és prest per a fer valoracions de l'ús i destí que a partir d'ara acollirà el nou parc.

Colau Verdadera Huguet, 45 anys.

1. Sí, bé.
2. Jo crec que no res.
3. Amb el temps tot creixerà.

Joan Roig Sitjar, 47 anys.

1. Sí, hi he fet quatre mesos de feina i em pareix bé.
2. Res.
3. Falta acabar.

Apunt.

El que està clar és que ja tenim "parque". A la fi, ja era hora! Han hagut de passar quasi vuit anys des que en Josep Roig Salleres adquirís els terrenys de l'antic Camp de n'Hereveta i en fes donació a l'Ajuntament per a la construcció d'un parc, amb la condició que si en un termini de vuit anys, i sempre independentment del partit que governàs a l'Ajuntament, no s'hagués realitzat el projecte, el terrenys tornarien passar a ser de la seva propietat. Res de tot això ha calgut i els porrerencs i els visitants a la fi podem gaudir i que sigui per molts d'anys, del Parc de n'Hereveta.

Carme Ato Martínez, 43 anys.

1. Sí, m'agrada.
2. No li sobra res.
3. Més bancs per

Antònia Oliver Riera, 35 anys.

1. Sí, trob que feia falta.
2. Hi sobra luxe i zona d'aparcament.

BAR-RESTAURANT ES CENTRO

NOCES - COMUNIONS - BATEIJOS - MENUS DIARIS

Av. Bisbe Campins, Tel. 971 16 83 05 - PORRERES

LA DONA I EL MÓN LABORAL A MALLORCA. UNA PERSPECTIVA HISTÒRICA

Joana M. Escartín i Bisbal
Aina R. Serrano i Espases

Les dones han realitzat al llarg de la història tota mena d'activitats, de manera que s'ha de considerar el treball d'aquestes com a peça clau de l'estructura social i econòmica; per tant, d'una vegada per totes s'ha de desterrar la vella idea de l'adscripció de les femines a les tasques purament domèstiques i reproductives, quan, precisament, es té constància de tot el contrari. La dona, sense abandonar mai aquestes tasques domèstiques i reproductives, s'incorporà decididament al mercat laboral.

Gran part d'aquestes femines que s'ocuparen en cuidar la seva família, la seva casa i que, a més, treballaren en activitats agrícoles, manufactures o de serveis foren excloses durant molt de temps de les estadístiques oficials. Però existiren. El principal problema en què ens hem d'enfrontar els investiga-

dors/es a l'hora d'elaborar un discurs històric sobre aquesta qüestió, la dona i la seva integració en el món laboral, és la manca de fonts. Una manca que es converteix en preocupant en determinades conjuntures i temàtiques. La història, redactada sempre en masculí, ens nega la possibilitat de gaudir de les sensacions i experiències d'un col·lectiu ben important a la nostra comunitat. No sovintegen, idò, les terminacions i els adjectius en femení. No obstant això, una acurada i exhaustiva incursió en els fons documentals existents en biblioteques i arxius ens permet dibuixar un panorama bastant precís de la situació femenina en la Mallorca contemporània.

Tot i que sigui complicat quantificar el nombre de dones que pogueren ocupar-se en activitats distintes, coneixem bastant bé com es desenvolupava la seva vida laboral i quines eren les característiques del seu àmbit de treball. De fet, la incursió femenina en el món laboral era tan evident i important que va generar una legislació específica que se'n preocupava de la seva situació. L'intervencionisme estatal en matèria de legislació laboral s'inicia a finals del segle XIX

amb la creació, l'any 1883, de la Comisión de Reformas Sociales (a partir de 1903 Instituto de Reformas Sociales). Precisament, la dona i el nin són els primers subjectes de l'actuació estatal en matèria de legislació del treball. Tot i que es rebutjava de manera clara el treball de la dona fora de la llar, es va fer necessari establir un marc jurídic que la protegís com a treballadora i com a mare.

Aquestes activitats laborals desenvolupades per les dones s'inscriuen en tots els sectors tradicionals econòmics. És a dir, en primer lloc, el primari, representat bàsicament per l'agricultura. El desenvolupament de la unitat familiar pagesa no hagués estat possible sense el concurs i la participació constant de la dona. Segonament, el secundari, en base a la incorporació de les femines al món fabril mallorquí des del moment de la creació de les fàbriques, és a dir, des de les darreres dècades del segle XIX i a una important activitat, datable amb molta anterioritat, en el marc de la manufactura urbana i rural. En tercer lloc, el terciari, on l'ocupació protagonista serà el servei domèstic. El dinamisme econòmic que es produeix a Mallorca durant les darreres dècades del segle XIX i les primers de la nostra centúria no hagués estat possible sense el concurs de les dones. Els sectors econòmics emergents, especialment la indústria, aglutinaren des d'un primer moment la mà d'obra femenina, de manera que es va convertir en una peça clau del seu desenvolupament. No obstant això, les condicions laborals en les que s'enfrontaren les femines varen ser especialment dures. La discriminació salarial, l'explotació intensa i el rebuig que varen patir per part dels seus contemporanis marcaren les seves relacions laborals amb els

Fàbrica de gèneres de punt. Can Oliver 20 de Juliol 1955.

seus mateixos companys i superiors. Cal remarcar, emperò, el ventall estret de les ocupacions femenines fins pràcticament els anys cinquanta del segle XX. Bàsicament s'inscrivien en els sectors econòmics considerats tradicionalment femenins. És a dir, en el sector agrícola s'identifiquen unes tasques pròpies de cada sexe, encara que és a on es patentitza una major polivalència de les dones, realitzant qualsevol de les tasques del camp en cas de necessitat. Quant al sector industrial, uns sectors molt clars integren les dones, principalment tèxtil, a més de calçat, brodats, mistos, entre d'altres. Respecte a les professions de serveis i lliberals, únicament es pot destacar la forta presència detectada en el servei domèstic i el culte religiós. Les normes socials són ben clares al respecte, la dona no està preparada per encarar determinades ocupacions. El panorama laboral femení canviarà de manera progressiva a partir de les primeres dècades de la postguerra quan la dona s'incorpori de cada vegada amb més ímpetu a branques de l'economia que fins a les hores havien proporcionat feina a les fèmimes de manera molt limitada. És adir, encara no era un element estrany veure a una dona despatxant als comerços de Mallorca, serà durant la postguerra quan esdevengui una cosa normal veure a una dona darrera un taulell d'un comerç. L'ofici de dependenta s'anirà convertint de manera progressiva en una professió femenina. I durant la darrera meitat de l'etapa franquista apareixerà amb força la figura de la secretària. Per altra banda, la dècada dels seixanta veurà sorgir el fenomen del turisme de masses i la construcció de bona part de la infraestructura hotelera de l'illa. Aquests establiments donaran feina a una gran quantitat

de dones que es dedicaran bàsicament, al servei d'habitacions.

Haurem d'esperar fins al llinar de la transició democràtica per considerar un fet quotidià, de cada vegada més normal, trobar dones advocades, metgeses, professores d'Universitat, científiques, directives, polítiques, etc.

PATRIMONI TOPONÍMIC

Maria Barceló i Crespi

ELS noms de lloc formen part del patrimoni cultural. En els darrers temps, a la nostra terra, hem assistit a un fenomen negatiu pel que fa als topònims. Se n'han inventat amb poc encert i amb poc respecte per la tradició i per la llengua. Basta fer una volta per la vorera de mar (també terra endins) i si és una persona amb un mínim de sensibilitat cultural i d'estima per la terra pot quedar amb els cabells drets.

En un altre sentit, hi ha topònims antics que també perillen per la manca d'ús.

Aquí cal la reivindicació, a nivell local, dels noms populars dels carrers com és el des Garrover, etc., dels barris com és Porrerí, Es Cappuig, Es Pou d'Amunt, Ses Cases Noves, Es Pou Florit, Es Camp, Es Terrers, etc. o d'alguns indrets prop de la Vila com Son Fonollar, Es Pont, Es Camí de Marina, Es Cós, etc.

Es Cós

Com a topònim, era un lloc situat als afores del nucli urbà on es feien les corregudes que es celebraven durant les festes patronals de les

viles mallorquines a l'Edat Mitjana. Així, seguint el P. Gabriel Llompart, (1) el trobam a Algaida, Banyalbufar, Binissalem, Campanet, Campos, Costitx, Inca, Muro, Petra, Porreres, Sa Pobla, Selva, Sineu, Valldemossa i altres. Però el cas porrenc comportava una certa diferència perquè es trobava situat un tros enfora de la Vila, és a dir, al peu del puig de Monti-Sion.

A partir del segle XVI, sobretot, el Cós apareix citat en els documents per designar potser, més que l'indret concret, la zona que s'estén baix de Monti-Sion. Així, podem retreure, a tall d'exemple, que a l'inventari de Joan Cardell redactat el 21 de març de 1523 es relaciona una *peça de terra i vinya contígües scituades en dita parròchia de Porreres en lo lloch anomenat lo Cors* tot els confrontants de la qual també eren vinyes.⁽²⁾ A prop hi havia una altra vinya, propietat de Nicolau Tomàs i de la seva muller Isabel que s'ubicava *in loco* del Cós.⁽³⁾

Per altra banda és ben sabut que antigament, el dia 2 de juliol, a Monti-Sion es celebrava la festa de Santa Isabel i després dels actes religiosos es feien corregudes d'homes i de cavalls que tenien lloc, precisament, a l'indret conegut pel Cós de la Mare de Déu.⁽⁴⁾

Molts dels més joves ja no coneixen el nom. Malgrat tot s'ha de mantenir per designar els terrenys d'aquella contrada la qual cosa seria mostra de respecte envers el ric patrimoni toponímic.

(2) ARM, prot. P-559,223.

(3) ARM, ECR 70,277v.

(4) Juan FELIU: *Noticias históricas sobre el santuario de montesión de Porreras*, Palma, 1894, 65.

L'ALTRE PORRERES, UN POBLE DESAPAREGUT A L'ALTA GARROTXA

Joan Barceló i Bauzà

L'existència de Porreres a Catalunya no és massa coneguda. Tothom sap que hi ha Porrera, població tarragonina del Priorat, unida per lligams històrics amb la nostra vila. Però poca gent coneix l'altra Porreres. Es troba a la Vall del Bac. La subsistència documental del topònim gairebé és l'únic que es conserva d'aquest antic poble i de la seva vella parròquia: Sant Andreu de Porreres.

De la Porreres més primitiva de totes avui sols queden un caramull de ruïnes i quatre cases disperses, perdudes dins la muntanya, a la comarca gironina de la Garrotxa. Porreres actualment pertany al diseminat i relativament nou municipi de la Vall de Bianya, que té un cens de poc més d'un milenar d'habitants i una extensió territorial de 94 km². Aquest terme és format per petits nuclis rurals de població poc concentrada que altre temps constituïen tres o quatre municipis independents, un dels quals era el de la Vall del Bac. Com a conseqüència de la despoblació de les terres (un fet molt acusat a tota l'Alta Garrotxa) a mitjan segle XIX la Vall del Bac ja havia estat annexada al municipi de Capsec, després dit la Vall de Bianya.

Una parròquia en ruïnes dins una vall despoblada

La parròquia del municipi de la Vall del Bac era la de Sant Andreu de Porreres i d'ella en depenien les esglésies dels altres llocs del terme: Llongarriu, Sant Feliu del

Bac, Sant Miquel de la Torre i Santa Magdalena del Coll. A tota aquesta contrada abunden les petites esglésies romàniques.

La parròquia de Sant Andreu de Porreres -o el que resta d'ella, més ben dit- es troba situada a 818 metres d'altura, als vessants esquerres de la vall, just a baix del puig Ou, un cim de 1.306 metres d'altitud. L'edifici és d'origen romànic i va resultar molt afectat per un dels darrers grans terratrèmols que sacsejaren la comarca garrotxina. La petita ermita de Sant Andreu conserva encara l'absis. I la recordança històrica d'uns segles definitivament fuits. La parròquia ja és esmentada el 977 -fa 1.021 anys!- quan el comte Miró II la donà al monestir de Sant Pere de Besalú.

El desenvolupament poblacional de Porreres es pot sintetitzar de

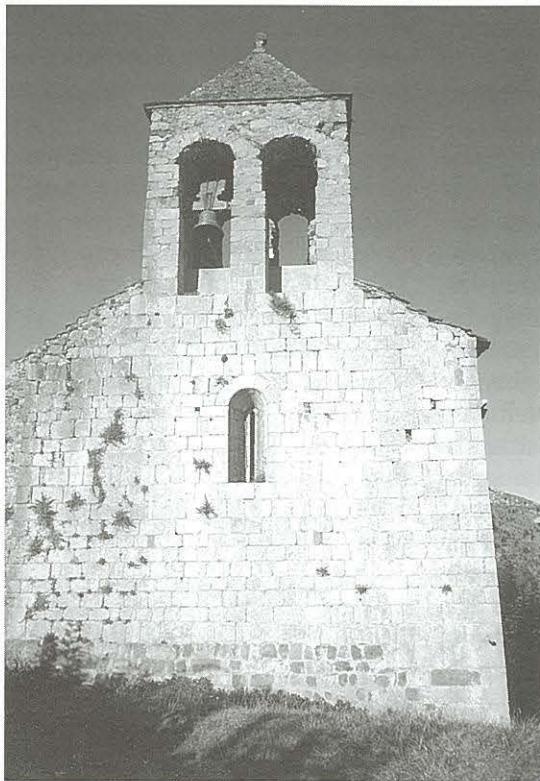
forma molt simple: després de la dominació sarraïna hi hagué una reestructuració del territori per obra dels senyors feudals i dels monestirs benedictins. Uns i altres dividiren la terra en petites unitats d'explotació de caràcter complex i autàrquic. Això va originar el mas, format bàsicament per la casa, els edificis destinats al bestiar i les terres de conreu. Els masos han constituït la forma fonamental d'ocupació del sòl durant els últims dotze segles a la Catalunya Vella.

A partir de l'any 1950 començaren a ser abandonades moltes de les terres de l'Alta Garrotxa. La despoblació es generalitzà a tota la comarca pel damunt dels 600 metres d'altitud. Va ser el definitiu certificat de defunció de Porreres.

Espai d'interès natural protegit

La vall del riu Bac s'exten entre la serra de Malforat, situada al sud, que la separa de la vall de Bianya i la línia de serres (ja al límit amb el Ripollès) que la distancien de la vall de la riera de Salarsa. Aquesta vall és la capçalera del riu d'Oix, que vessa les seves aigües al Fluvià, després d'agermanar-se amb el riu de Beget. Com tota l'Alta Garrotxa avui és considerat Espai d'Interès Natural. Es un sector molt muntanyós, laberíntic i escarpat amb profunds engorjats i cingleres.

Un paisatge protegit per llei, format per poquíssimes construccions, pocs camins i una vegetació molt espessa. L'al-

Les esglésies romàniques, escampades per l'Alta Garrotxa, han vist passar una història mil·lenària i la despoblació gairebé total durant el present segle.

De la parròquia de Sant Andreu de Porreres depenien totes les esglésies de la vall.
Actualment sols és un topònim damunt el paper.

zina de muntanya és un dels arbres més característics. Als cims més alts s'hi pot veure el roure i el pi roig.

Les dificultats d'accés augmenten l'abandonament de Porreres

Per pujar a Sant Andreu no hi ha camí de cotxe, ni tant sols de carro. En alguns trams s'entreveuen les ginyes, però en altres han desaparegut del tot. Si es recorren aquestes terres, sense presses, aviat es pot captar l'impressió que el despoblament ha engolit la gent, les cases, i de retruc, tota la seva llarga història.

Convé recordar que quan es va dur endavant l'organització del viatge cultural de l'Agrupació a les comarques gironines es va intentar arribar fins aquest racó de l'Alta Garrotxa. En aquella ocasió ens recomanaren que era poc prudent, donades les característiques del grup, l'intent d'arribar-hi de forma convencional. Es cert, també, que

per raons de programa el projecte no hi acabava d'encaixar. Aleshores ja s'hi havia d'afegir la dificultat d'un accés perillós i insegur. El camí és una pista forestal i, a més, durant l'hivern es troba en molt mal estat. Aquest estiu hem pogut comprovar personalment la certesa d'aquells bons consells. Considerant el que ens hauríem trobat, i donades les "dimensions" d'aquell viatge, degué ser un encert. Visitar el que queda de Sant Andreu de Porreres sols és, avui, a l'abast d'excursionistes experimentats. S'ha d'invertir, al manco, mitja jornada per arribar a peu a aquest indret.

La desaparició dels antics camins ha fet d'aquesta hermosa vall un territori aspre i desconegut

Una vall desèrtica Crònica d'una recerca fallida

J.B.

El topònim Porreres presenta, quan s'intenta iniciar l'excursió, un cert atractiu per a la descoberta. Amb Porrera, la primera vegada, passava una cosa semblant. La Vall del Bac, no obstant, és una vall terriblement deshabitada. Gairebé desèrtica. L'absència de senyals desanima qualsevol. Sols s'hi poren veure uns rústecs indicadors de pedra, tots ells sense cap referència a Porreres. Res que informi de Sant Andreu, ni ermita, ni cosa que s'hi assembli.

Quina realitat desconeguda ha situat aquest nom, i el petit món que l'envolta, dins el més profund pou dels oblidats? - Segons el mapa, a l'esquerra, en aquest punt del camí, hauríem de trobar el trencall que puja a Sant Andreu...

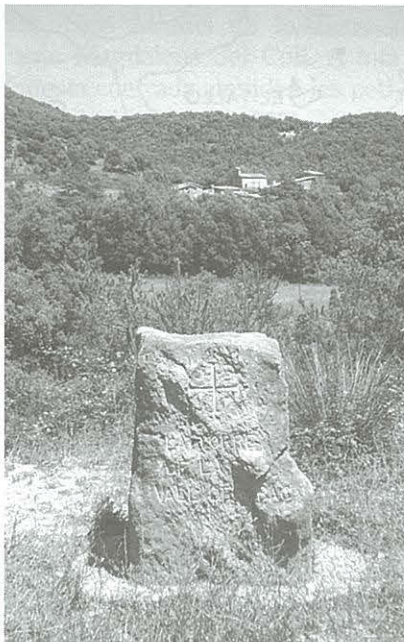
La terra rebutja donar resposta a tantes preguntes. A un lloc així es fa difícil abandonar el paper de turista. Un voldria ser viatger, però no ho pot aconseguir. Es massa evident l'incapacitat per trobar unes mínimes referències. Es just que un nom tan antic quedi sols reduït a una indicació damunt els mapes?

La desaparició dels antics camins ha fet d'aquesta hermosa vall un territori aspre i desconegut. El cotxe s'atura davant un dels pocs massos on encara hi viu gent. Quí sap -imagines- si aquesta casa, i una o dues més situades coster amunt són l'únic que queda dret d'aquesta Porreres?

L'antena parabòlica ho confirma. Al manco, no tots han abandonat. Prenim la decisió d'entrar. Es un "camí particular". A Mallorca, quan es troba un rètol amb aquesta indicació, ja se sap el que convé fer: no molestar. Són motius més que suficients per deixar anar qualsevol tipus de curiositat. Potser aquí no sigui igual i convé provar-ho.

El rebedor de les cases és una alzina formidable. Proporciona, en un moment feixuc del migdia, una ombra gentil i abundant. Lladren els cans i surt una dona. La madona. "No en sabem res d'aquest nom" contesta, tallant com un ganivet la pregunta. Es una persona de mitjana edat i surt acompanyada d'un ninet. Parla un català correcte, amb accent estranger. Com si fos de la Catalunya Nord. A cada pregunta demana la traducció al nin. Després aclarirà: "soc americana". Continua parlant, ara ja amb una mica més de confiança. Tornam repetir el motiu de l'inesperada visita: cercam Sant Andreu de Porreres. Dubte. No sap si més amunt hi ha una església anomenada així. Recorda, no obstant, que una vegada hi va pujar amb un

Prop de Porreres, el petit llogaret de Sant Miquel de la Torre resisteix l'aïllament. Aquesta pedra, a la vorera del camí, és l'únic indicador.

"4x4". "No hi voldreu pas pujar ara, amb aquesta calor..." -No, clar que no. (Tot d'una!, hauríem d'haver dit, amb molta més sinceritat)

"Provau-ho pel camí que hi ha més abaix, just a l'inici del pont, al costat del rec".

-Sí. Hi ha una barrera tancada...

"Es del mas. La tenen sempre tancada. Els cavalls, sabeu..."

Al cap de cinc minuts, després d'haver obert la barrera, es pre-

senta una nova dificultat. El cotxe -que és llogat i l'hauríem de tornar el més sencer possible- haurà de passar per dins el fil d'aigua i còdols del riu, el qual, malgrat l'estiu, encara raja. A continuació s'ha d'enfilar, a tota potència, per un camí en mal estat. Renega el motor. No hi ha dubte, per evitar més mals només es pot fer l'expedició a peu.

La costa és dura i la calor estiuenca insuportable. Sense aigua per beure, qualsevol podria veure que aquesta aventura és una animalada. La planificació és absurdament errònia. "Així sortirà malament l'excursió". "Si al manco hi hagués qualcú per demanar-li on anam". "Les ruïnes de Sant Andreu són a mitja hora de camí o a una hora? "Es veu, lluny, una petita masia. Per arribar a ella es necessiten més de dues hores! I dues més de retorn. No hi ha temps.

"Ho hauríem de provar una altra vegada..."

Tal volta a la primavera, o a la tardor, quan no faci tanta calor.

Sa fonda càfè

Porreres • tlf. 971 64 73 16

CURIOSITATS HISTÒRIQUES

Maria Barceló i Crespi

En el programa de les festes de Sant Roc d'enguany vaig tractar, breument, sobre una làpida conservada en una paret de la segona capella de mà dreta de La Creu. A l'hora de redactar aquell escrit no recordava el motiu pel qual Pere Joan Bauçà, a qui està dedicada la làpida sepulcral, havia arribat a Porreres.

Fa uns dies, escorcollant entre els papers dels meus fitxers, vaig trobar una nota que ho explica. L'erudit Joaquim Maria Bover ⁽¹⁾ va escriure que en el pati de l'església de La Creu hi

havia un sepulcre amb una làpida de jaspi que cobria el cadàver de Pere Joan Bauçà, mestre major de les obres de fortificació de l'illa, natural de Palma, que vingué a Porreres per dirigir les obres d'una casa de camp de la comtessa d'Espanya. Morí el 10 de maig de 1832 al nostre terme, sense tenir constància sobre si el traspàs es va produir a la vila o a la possessió.

Sens dubte s'està referint a la possessió de Sa Torre.

La data de l'escrit de Bover és del dia 11 de novembre de 1840.

⁽¹⁾ BOVER Joaquín: *Miscel·lànies, Vol. XII, Palma, 1842, 133v*. Manuscrit conservat a la Biblioteca Bartomeu March.

De todo...
y paseando

CentroTiendas

Es Crèdit

BANCO DE
CREDITO BALEAR

VIAJES

PEGASO S.L.

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

TURISME DE QUALITAT A PORRERES

Bernat Bauçà

Dues grans iniciatives de famílies porrerenques han fet que el nostre poble hagi obert les portes al turisme de qualitat i que un parell d'anys d'esforços intensos s'han vists recompensats amb unes magnífiques instal·lacions. La il·lusió de les dues famílies és evident; varen obrir les portes de pinta en ample a Llum d'Oli per poder dur a terme aquest reportatge.

A Son Mercadal, la constància i estimació cap al camp han fet que la família Roig Vaquer, dirigida pel seu fill Antoni, hagi deixat la possessió com un bell racó on el temps sembla que no ha passat i on els visitants poden gaudir de la tranquil·litat d'aquells paratges.

Concebut com a agroturisme, s'ha aprofitat l'antic habitatge deixant uns murs gruixuts de pedra que contenen les 7 acollidores habitacions, a més de preciosos racons com poden ser el menjador o la foganya d'estil mallorquí.

A la part exterior, es pot gaudir dels 1.600 metres quadrats de jardí que contrasta amb un bosc magnífic d'alzines i d'ametlers, en el centre del qual s'hi pot trobar la piscina i una original dutxa.

El menjar és típic mallorquí, amb productes propis de la terra, molts d'ells elaborats a la pròpia finca. Les persones interessades a gaudir d'aquesta cuina, ho poden fer amb sol·licitud prèvia al telèfon d'informació i reserves de Son Mercadal: 971-181307.

Son Orell - Sa Bassa Roja

Prop de l'anterior possessió de Son Mercadal, hi trobam Son Orell. L'empenta de Mateu Mora de cas Montuier, amb el suport de tota la família, ha posat en marxa Sa Bassa Roja. L'estil comercial resulta totalment diferent a l'anterior, és a dir, s'ha deixat de banda el caràcter familiar per posar en marxa una gran i perfecta infraestructura.

Com deia molta de gent el dia de la inauguració: "això no pareix Porreres". La forta inversió realitzada és més que evident i qualsevol persona que acudescui a visitar-ho pot quedar bocabadat d'així com ha quedat.

Amb habitacions per a 49 persones, Sa Bassa Roja compta amb diferents suïts, biblioteca, menjador, jardins, pistes de tenis, una piscina exterior i una de coberta en construcció.

Si volem gaudir del seu menjar, el restaurant està obert tota la setmana i és recomanable reservar taula; ho podeu fer al telèfon, 971/181624 o 181625.

**TURISME DE
QUALITAT A
PORRERES**

**TURISME DE
QUALITAT A
PORRERES**

**TURISME DE
QUALITAT A
PORRERES**

A L'AGOST, FIGUES I MOST

Antoni Pubil

És temps d'estiu, temps de calor i color, de la bona fruita i de la bona cuina. És l'època on l'aigua té una importància vital, que donarà el color verd del camp, símbol de fertilitat, color que havia de compaginar, per tradició, amb el blanc de la pell de les pageses i que, per tal motiu, havien d'utilitzar el capell i mocadors necessaris.

Ben prest les síndries ens ofereixen la seva vermellor interior, d'un vermell encès, amb les seves llavors blanques o negres, segons l'espècie.

*Per fora duc vestit verd,
i per dintre vaig vermella,
amb botons que llenceu
els qui em menguen.*

En canvi el seu germà, el meló, és en el seu interior més blanc o groguenc i es presenta en diferents varietats, primerenques i tardanes. Per Nadal encara en podem menjar dels més tardans, si estan ben guardats i protegits de la humitat.

*El bon meló es coneix amb l'olor.
Pera i meló verdós, ni per a mi ni
per a vós.*

I del vermell de la síndria al vermell de les tomàtigues. Les més

conegudes són les grosses, de reguiu, utilitzades en les ensalades o en el trempó, i les de ramellet, de secà, que són collides amb capoll per poder-les enfilar, i utilitzades, sobretot, per fer el pa amb oli, un dels nostres plats més senzill, però, a la vegada, especial.

I canviem de color, amb una hortalissa molt utilitzada a la cuina mallorquina.

*Una senyoreta
se'n va pel mercat
amb cua verda
i faldellí morat.*

Morada per fora i blanca per dins, l'albergínia és molt apreciada tant per farcir com per fregir-la, o dins

el conegut tumbet, mesclada amb un altre vermell, el del pebre.

Però, a més de les hortalisses i la fruita, un arbre és protagonista del camp mallorquí durant el mes d'agost:

L'agost és aquí? L'ametlla a collir.

L'ametller forma part de la història i fesomia de les nostres terres. D'origen oriental i propi de terres de secà, és l'arbre amb més presència en el Pla de

Mallorca. La seva recol·lecció ha passat diverses etapes. Abans s'espolsava i les ametlles queien en terra, s'aixecaven i es posaven dins el paner. Després es començaren a usar les teles, on queien les ametlles, mètode molt utilitzat encara ara, malgrat que ja s'ha arribat a una important mecanització.

La pelada d'ametlles també ha avançat espectacularment en pocs anys. Abans es pelaven a mà i es muntaven vetllades que, fins i tot, podien acabar amb un poc de ball. Però va sorgir la màquina de pelar ametlles i devers els anys 60 va arribar als pobles. Ara ja n'hi ha que pelen les ametlles al mateix ametllerar. La trencadora dona el darrer retoc a aquest fruit.

Ara bé, el punt exòtic del camp mallorquí l'aporten les figueres de moro, amb el seu fruit que madura també el mes d'agost. S'han de pelar amb paciència i tenir compte a les seves pues. Però són les altres figues, les figues flor, les realment apreciades pels mallorquins, i que tenim present en diferents maneres de dir:

*Són figues d'un altre paner.
Com que ara plouen figues.*

N'hi ha dues vegades a l'any, el juny i l'agost, i en podem trobar d'unes vint classes (*martinenca, de la senyora, burdissot negre, coll de dama ...*).

L'agost i setembre es recull la garrova. Ha arribat l'hora de *guan-yar-mos les garroves*. Del seu pinyol

se n'extreuen molts de derivats: cola, esperit ..., i és la base d'un típic aperitiu mallorquí: el palo. La farina de garrova, en canvi, s'utilitza per fer xocolata. Però el seu destí més usual continua essent el d'aliment per a animals.

I s'acaba l'estiu. És temps de veremar.

*Endevina, endevineta:
quin és negre,
quin és blanc,
qui en té un pam,
qui no en té tant.*

Trinxet en mà es talla el raïm, que acabarà al mercat o es depositarà dins portadores i es transformarà en vi.

Pel setembre, vi per vendre.

Recordau també que la dita diu: *Si per l'agost se senten trons, els raïms seran bons.*

Les varietats més utilitzades en l'elaboració del vi mallorquí són *manto negro, moscatell i callet*. *Raïm moscatell, cap de tan bo com ell.*

I l'estiu arriba al seu fi per donar pas a la tardor, molts hem pogut gaudir i no hem deixat d'assaborir una bona síndria o un bon meló.

Ara només resta esperar els fruits de la nova estació. I tenir ben present i recordar el que diu la dita popular, que em servirà d'acabó:

De setembre enllà, prou navegar.

CELLERS DE SANTA MARIA

Francesc Grimalt.

A Santa Maria, històricament, s'hi ha donat una activitat vitivinícola digna de remarcar, la qual ha arribat als nostres dies encara que sigui més petita. Els cellers de venda a la menuda d'aquest poble són desconeguts per a la resta de l'illa. Malgrat tot, això no impedeix que gairebé cada any puguin exhaurir la seva collita.

Les varietats més utilitzades en l'obtenció dels vins són les autòcto-

nes Callet i Manto Negro (la més abundant). També es vinifica l'autòctona Prensals Blanc, per als blancs.

Una de les característiques dels vins que s'obtenen en aquesta casta de cellers sol ser una elevada graduació alcohòlica, degut en alguns casos a la sobremaduració, però, principalment a la vinificació del Manto Negro; aquesta característica suposa, en molts casos, tot un orgull per als elaboradors. Els vins són de consum ràpid i les virtuts o mancances de les diferents collites s'accentuen molt.

Si hom passeja pels carrers de Santa Maria, podrà comprovar que a l'entrada d'algunes cases hi ha penjat un brot de pi, fet que suposa una senyal inequívoca de que ens trobam davant un celler i allà s'hi pot comprar vi. El canvi del brot de pi correspon al canci de bóta. Malauradament ja són molts pocs els pobles on es dona aquest fet.

A continuació vos donam unes quantes adreces de cellers que podeu visitar:

Can Vinagre

C/ Paborde Jaume, 17 A. Tel. 62 03 58.

Ca Sa Consellera

C/ Mossèn Vich Salom, 16. Tel. 62 01 42.

Can Cerdó

Cra.d'Inca, km 16. Tel. 62 01 97.

Es Cabàs

C/ Llarg, 136. Tel. 62 05 46.

BAR

Ca'n guillem

Tel. 971 64 74 95   PORRERES

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

LES MANS AL FOC

(II)

MOTIVACIONS HUMANES

Joan Sorell Adrover

Més de seixanta anys han passat des d'aquell dia 6 de març de 1936, quan preniem possessió dels seus càrrecs els integrants de la Comissió Gestora que el Governador Civil de la província Isidoro Lisarte, havia nomenat per fer-se càrrec de l'administració municipal de Porreres. Temps més que suficient per poder parlar amb claredat d'uns fets que fins ara havien estat marcats per l'obscurantisme més absolut.

Així i tot, potser encara no s'han tancat del tot les ferides obertes en aquells dies borrascosos que van des de l'arribada al poder del Front Popular a l'Estat espanyol a principis de l'any 1936, fins a l'esclafit de la Guerra Civil el 18 de juliol.

Més endavant donaré compte del que feia aquells dies, però ara, tractaré d'esser el més equànim possible amb la narració dels fets esdevinguts entre el març i juliol del 36, corresponents al govern de la Comissió Gestora.

Pens que, en relatar els fets que succeïren, és millor no fer menció encara dels membres integrants de dita Comissió, sinó d'un problema que durant aquest mig any havia arribat a ser el més important de tots. Vull dir la manca d'un edifici adequat per a escola pública. En els anys anteriors, alguns representants de l'Es-

glésia havien fet tot el possible per boicotejar la construcció de l'escola, argumentant que no era necessària perquè n'hi havia dues de religioses. La publicació "Porreres" que deixava d'editar-se l'any 1936, havia fet una llarga campanya en contra, arribant a convèncer al consistori que rebutjàs una important quantitat monetària que havia concedit el Govern Central per contribuir a la construcció de l'escola. Però la gent senzilla, el poble, diferia bastant de nosaltres, clergues i senyors, en aquest assumpte.

Molts sabien que amb la defensa de l'ensenyament religiós s'hi amagava la defensa dels interessos dels qui exercien com a professors particulars. Nosaltres impartíem ensenyament a un cert nombre d'alumnes comptant amb el suport d'alguna congregació religiosa. Ho demostra el fet de convocar un referèndum l'any 35 amb el resultat majoritari a favor de la construcció de l'escola.

Per part de les autoritats religioses, -entre les quals per sort jo no m'hi trobava- existí sempre un cert recel cap a les obres públiques ja que posaven en perill la possibilitat de fer obres als edificis religiosos i particulars. Donar preponderància a les obres als edificis religiosos era per a molta de gent la manera tradicional de desenvolupament.

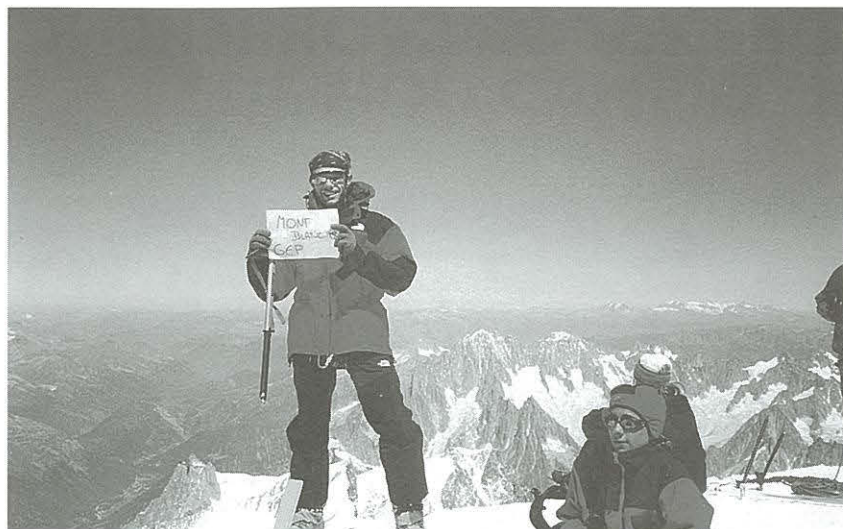
Els contractistes de carreteres eren considerats com a esquerrans, i molts d'ells foren assassinats just començada la guerra. Igual passava amb els qui demanaven la realització d'obres públiques o amb els polítics que estaven disposats a dur-ne a terme si governaven.

La dicotomia dretes-esquerres, girava en aquells dies de 1936 a tot l'Estat espanyol i molt especialment a Porreres.

No és estrany, idò, que quan en Climent Garau, en Jordi Llaneres, en Miquel Ximelis, en Miquel Julià, en Sebastià Ferrà, n'Andreu Amengual i en Rafel Sampol, tots ells d'Esquerra Republicana, es feren càrrec de l'Ajuntament, molta de gent estàs esperançada en la construcció de la desitjada escola.

A la presa de possessió de la Comissió Gestora s'acordà nomenar batle a n'en Climent Garau. L'endemà, dia 7 de març tengué lloc una sessió extraordinària per celebrar l'adveniment al poder de la Comissió, també s'acordà enviar un telegrama al President del Consell de Ministres i governador de Madrid, Manuel Azaña, per donar-li a conèixer l'adhesió de l'Ajuntament, segons es pot llegir al llibre d'actes de la sala.

UN ESTIU D'AVENTURERS

Bernat Bauçà

Aquest passat estiu, dues aventures de diferent estil han tengut com a protagonistes joves porrerencs.

Per una banda, en Joan Mora Sitjar i en Vicente Alonso Serra varen assolir un dels objectius més importants que pot somniar qualsevol muntanyista a Europa: pujar la sempre difícil muntanya del Montblanc.

La sempre perillosa muntanya -enguany ha estat tràgica a causa de la quasi dotzena de morts- va rebre amb bons esperits els aventurers porrerencs, ja que només varen haver d'esperar dos dies perquè les condicions meteorològiques fossin les adequades per poder pujar fins a dalt del cim.

No obstant això, conta Joan Mora que just per viure l'ambient fins al darrer refugi i poder contemplar la impressionant vista, ja és suficient

per realitzar el viatge, si després ets un dels afortunats de poder arribar fins a dalt, ja creus haver arribat a la glòria.

Segur que qualsevol dia, a la secció d'excursionisme de l'Agrupació podem veure els paratges dels Alps.

Amb piragua fins a Cabrera

El passat dia 29 d'agost, tres porrerencs, entre els quals hi havia una altra vegada Joan Mora, i acompanyat per Miquel Frau i Jaume Martorell Janer, varen realitzar la tra-

vessia en piragua de la Colònia fins a Cabrera.

Varen sortir del port a les 6'00 del dematí, per aprofitar la mar calma, berenaren al cap Salines -on varen aprofitar per nedar a les aigües de la platja del Caragol- i, finalment, avançaren rumb a Cabrera, on entraren al port passades les 10'00 del matí.

Un grup incondicional de seguidors va voler viure de prop l'aventura i s'embarcà en la Debarivi per donar suport als tres aventurers porrerencs.

Després de remar quatre hores, varen assaborir més que mai la tranquil·litat de l'illa; la petita embarcació els va permetre passejar per les aigües del parc i visitar llocs tan emblemàtics com la cova blava.

L'endemà, a trenc d'alba, varen sortir cap a l'illa de Mallorca, però les difícils condicions meteorològiques quan varen arribar a na Foradada els feren desistir i tornar enrera. Finalment, decidiren tornar a la Colònia en l'embarcació Debarivi.

CURIOSITATS DE L'ESPORT PORRERENC

Jim Barceló

Les arrels futbolístiques a Porreres

Segons la Història de Porreres de Gaspar Munar i Oliver editada l'any 1979 per l'Ajuntament de Porreres, el primer partit que es va jugar a la nostra vila va ser l'any 1918 en el Camp dit de les Forques entre els equips de Porreres i Manacor. També remarca que l'any 1924 es constituí baix el patronatge de D. Lluís Sitjar el *Foot-Ball Club Porreras*. Ja el 1925 l'equip porrerenc prengué part al campionat de 2a regional i va quedar subcampió.

Consultam altres fonts i ens trobam amb una portada del diari *La Voz de Porreras*, en data del 22 de febrer de 1936, on un reportatge

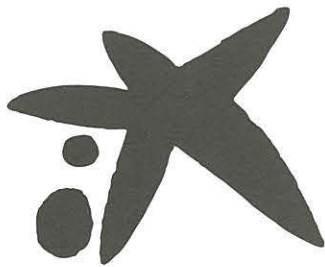

social presenta La Unión Sportiva Porreras com una *Sociedad de Fútbol que se fundó en junio de 1934 bajo el impulso de un grupo de señoritos, estudiantes, escribientes i contados obreros entusiastas del noble deporte*. El President era el metge dentista Baltasar Barceló Xic.

L'equip de la fotografia pertany a *La Unión Sportiva Porreras* dels voltants de l'any 1934.

D'esquerra a dreta :

Cañellas, Damià, Gornals, Fiol, Escarrer I, Escarrer II, Baltasar Barceló, Sitjar, Tomàs, Font, Mora i Rosselló.

“la Caixa”

C/ Hospital, 5 Porreres

El que necessitis
per practicar el teu esport

ESPORT ESPLAI

Dilluns horabaixa tancat

Sala 7 Porreres

Tel. 971 16 83 13

JOAN LLANERES, DE NOU CAMPIÓ DEL MÓN

Gaspar Barceló i Barceló.

Dos anys després de guanyar el seu primer títol mundial a Manchester, en Joan va repetir l'or a la prova de puntuació dels mundials de ciclisme en pista que es varen celebrar a Bordeus el passat mes d'agost.

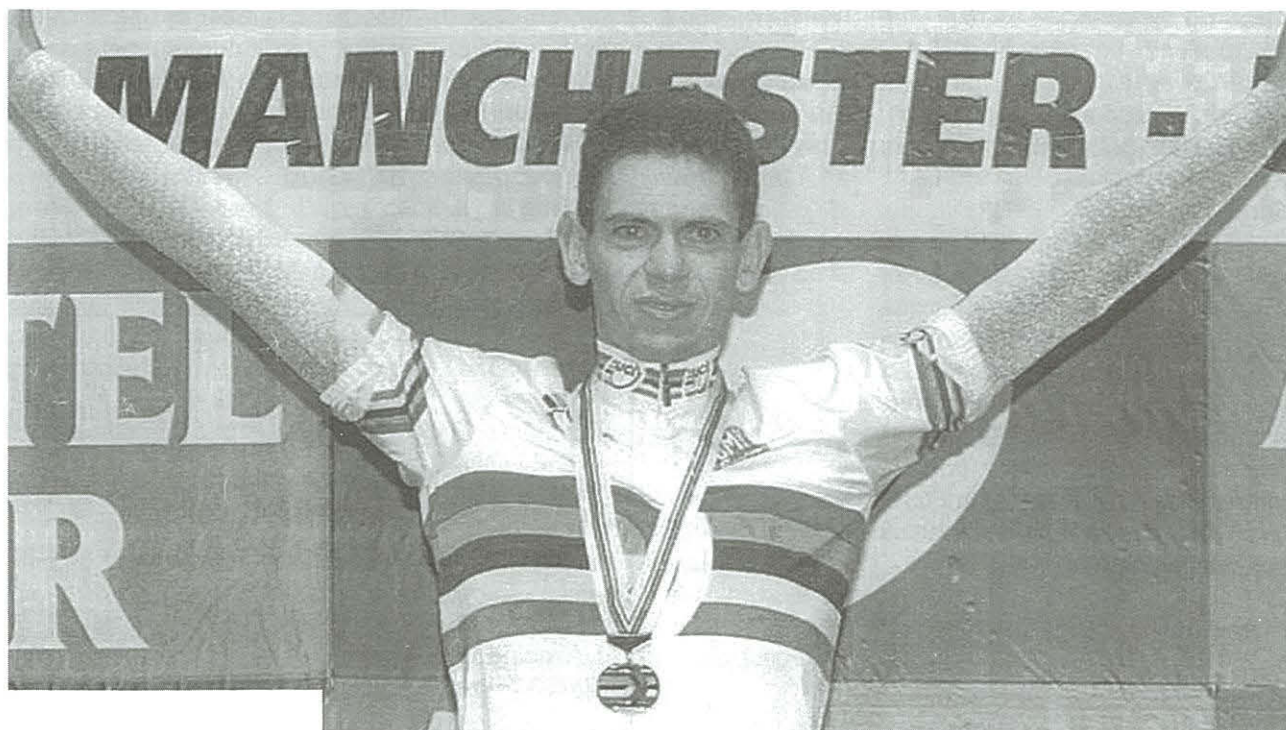
El nostre paísà Joan Llaneres va tornar ser notícia a tots els mitjans de comunicació tant locals com estatals i va passejar com sempre el nom de Porreres i de Mallorca per tot arreu, per haver-se proclamat campió del món als mundials de ciclisme en pista que es varen celebrar a Bordeus els dies 28, 29 i 30 del passat mes d'agost. El corredor porrerenc es va imposar a la prova de puntuació de 40 kms i va conquerir la medalla d'or per sego-

na vegada en tres anys en la mateixa especialitat. Joan Llaneres va superar en una volta a l'alemany Andreas Kappes i a l'italià Silvio Martinello demostrant de molt que, ara per ara, és el millor especialista del món en aquesta prova. Cal recordar que en Joan ja havia guanyat l'or als Mundials disputats ara fa dos anys a Manchester i el bronze en els de Perth l'any passat. Enguany, el segurament un dels millors esportistes porrerencs de tots els temps, va donar sobre la pista un autèntic recital. Va imposar des d'un principi el seu ritme i particular estil als seus adversaris més ràpids, els va agafar una volta d'avantatge i va relegar al tercer lloc el campió del 97, l'italià Martinello.

Ni cal dir que per tots els que d'una manera o altre col·laboram en el *Llum d'Oli*, ens és un plaer i un goig poder anar segellant per sempre a les seves planes, les fites mundialistes d'un porrerenc que molt aviat i sense fer renou s'està fent un lloc entre els noms il·lustres de la vida quotidiana porrerenca.

Donam l'enhorabona als seus pares que encara que ja estiguin acostumats als èxits del seu fill deuen estar tan contents com sempre. I a tu, Joan, només et podem dir gràcies i que aquest nou campionat del món que has aconseguit sia el preludi de molts altres.

Enhorabona!

TORNEIG DE FUTBOL 7 - ESTIU DEL 98 BAR CAN GUILLEM CAMPIÓ !

Xim Barceló

El passats mesos de juny i juliol es va disputar el Camp Municipal de Ses Forques el segon torneig de futbol 7 en memòria de Xisco des Terrers i el primer en memòria de Baltasar Ferrer. La joventut de Porreres, en les persones de Pep Lliteres, Jaume Salleres i Tomeu Lladó s'encarregaren de les tasques d'organització.

Un total de deu equips participaren a la fase regular i només quatre pogueren accedir a les finals de Sant Roc. La classificació va ser la següent :

Phenomenos	15 punts
Es Contraris	14 "
Can Miquel	13 "
Can Guillem	12 "
Ceinco	9 "
Això no és serio	8 "
Balaustrada	8 "
Qué Caray	7 "
Pulit i Serrat de pedres	3 "
Quemadores Lalana	0 punts

Dels quatre finalistes (*Phenomenos, Es contraris, Can Miquel i Can Guillem*), foren els primers els que es classificaren d'una manera més brillant. Dels nou partits jugats, en guanyaren sis i n'empataren tres. Per tant no perderen cap partit i ben aviat s'asseguraren un lloc entre els millors. A la següent fase, però, tot canviaria. Els resultats així ho demostren:

Semifinals :

Phenomenos, 1 Can Guillem, 2

Es contraris, 2 Can Miquel, 4

3r i 4t lloc :

Es contraris, 4 Phenomenos, 0

Gran Final :

Can Miquel, 0 Can Guillem, 0
(*CAMPIÓ, Can Guillem a la tanda de penals*).

Sense que entràs en els pronòstics, però amb tot mereixement, Can Guillem amb un equip molt jove, i a la vegada disciplinat i molt ben posicionat al camp i que desplegà un joc pràctic durant tot el torneig, es proclamà brillant campió.

ENHORABONA !

TOT PER L'ESPORT

Qualitat i moda en sabates

L'Almoina, 19
07260 Porreres

Tel. 971 16 82 76

EL REIAL MALLORCA ACONSEGUEIX EL SEU PRIMER TÍTOL OFICIAL DE LA SEVA HISTÒRIA A L'ESPERA DEL SEU DEBUT EUROPEU

Gaspar Barceló i Barceló

Va guanyar la Super Copa d'Espanya al F.C. Barcelona i el 17 de setembre debutarà a la Recopa d'Europa enfrontant-se al Heart of Midlothian d'Escòcia.

El Reial Mallorca ja està entre els grans. Ja té un títol oficial a les seves vitrines. Un títol que passarà a la història del club per ser el primer, i per haver-lo guanyat davant un equip que mesos enrera havia privat al conjunt mallorquí de fer-se amb la Copa del Rei. Ens referim al tot poderós Barça, actual campió de Lliga i Copa, un "equip" el Barça, plegat de noms d'estrelles i que l'equip de Cúper ben aviat es va apressar-se en deixar-les a les fosques. El resultat va ser prou clar, 2 a 1 a Palma el passat 18 d'agost, i 0 a 1 a Barcelona dia 22, demostrant així el Mallorca, a pesar d'una més que irregular pretemporada, que amb les noves incorporacions d'enguany també es poden fer grans coses. El canvi d'aires de jugadors tan carismàtics com Kike, Romero, Ivan Campo, Mena, Velez, o el propi Amato, encara que no se'ls oblidí, van quedant a poc a poc per a la història, ja que els nous jugadors, han assimilat molt aviat el sistema de l'Argentí que tan bons resultats van donar la temporada passada.

Ara, el Mallorca, tot just comença la lliga, arrencant un punt a l'Helmántico de Salamanca i esperant la visita de l'Espanyol de Barcelona, equip que entrena el també

Argentí Marcelo Bielsa, només està pendent d'una cosa, d'una fita històrica, del debut europeu, que serà el proper 17 de setembre a les 21'00 hores (*la tornada al Lluís Sitjar dia 1 d'octubre*) enfrontant-se al Heart of Midlothian Escocès. Un equip aquest, que encara que per molts sia un desconegut, allà a Escòcia no ho és tant ja que al llarg de la seva història ha guanyat 7 Lligues, unes quantes Copes, i actualment és el líder del campionat d'Escòcia. *El "bombo" hagués pogut ser més generós, va dir Cúper, però això no vol dir que nosaltres no tenem les armes necessàries per eliminar-los*, unes armes que si són emprades amb el mateix sistema i la mateixa rectitud de l'any passat poden fer pensar a l'equip mallorquí amb qualque cosa més que la permanència a la primera divisió tres temporades consecutives per primera vegada en la seva història, i lluitar pels llocs capdavaners de la categoria, per la Copa del Rei i la Recopa d'Europa, o si més no, consolidar-se entre els 10 millors de la lliga espanyola.

APUNT

El Mallorca va "*viento en popa*" deia el Sr Beltrán l'expresident del Reial Mallorca, dies després de que l'equip aconseguís a Vallecas el retorn a la màxima categoria del futbol espanyol. I no anava gens equivocat, l'efecte Cúper va calar fons tot d'una, tant als jugadors, com als socis,

i l'equip del metge campaneter i de l'heroi argentí va prendre el vol cap a unes altituds, reservades només als equips que compten en grans pressuposts i que estan obligats com a mínim a classificar-se per jugar competicions internacionals. El pressupost del Mallorca convidava només a la permanència, però pensant que les matemàtiques qualque vegada fallen, l'equip es va trobar inmers tot d'una entre els vuit millors equips del grup, i anava passant eliminatòries de Copa fins que és va trobar amb el Barça a la dramàtica final de València. Aquella final encara que no s'aguanyés era el passaport segur per jugar a Europa, i el dret a poder disputar la Super Copa d'Espanya, un títol sempre despreciat pel Barça o pel Madrid quan l'han perdut, però que per l'equip mallorquí, després de dues fallides a la Copa del Rei era providencial guanyar-lo. Ara ja el tenim, i el Mallorca ja està entre els més grans. De moment ja ha guanyat un títol dels quatre que hi havia en joc, i ara n'esperen tres més. De veres que un d'ells venqués a parar aquí. N'Héctor Cúper s'ho mereix.

UN CAPÍTOL MÉS A LA NOSTRA HISTÒRIA

Aires de Monti-Sion.
Antoni Matas

Mostra que va tenir molt d'èxit i que esperam poder continuar fent-la per molts d'anys, si Déu ho vol.

No podem acabar aquest capítol sense agrair la col·laboració important de la Conselleria de Presidència del Govern Balear, l'Ajuntament de Porreres i diverses entitats privades. També volem expressar la nostra gratitud més cordial a totes aquelles persones que, d'una manera desinteressada, han

fet possible que Aires de Monti-Sion, un any més, haguem pogut dur a terme la difícil i esgotadora tasca d'organitzar la nostra Mostra.

Les festes de Sant Roc són el darrer capítol que Aires de Monti-Sion hem viscut intensament.

Enguany, i per cinquè any consecutiu, hem volgut mantenir un intercanvi cultural amb un grup nacional de Mieres (Astúries). Així requereix molta de feina i representa una experiència molt gratificant amb la qual, els que la podem viure, hi passam molt de gust. Els nostres amics d'Astúries arribaren dia 14 d'agost; s'instal·laren a Monti-Sion; foren rebuts per les autoritats a l'Ajuntament i soparen a la torrada popular on varen poder conèixer els porrerencs; visitaren diversos indrets de l'illa: platges, el

centre històric de Palma, Valde-mossa, les coves, etc. També participaren com a convidats especials a la "V MOSTRA FOLKLÒRICA SANT ROC 98", creada i organitzada per la nostra Agrupació, i que un any més ha servit perquè els porrerencs hagin conegut l'art i la cultura d'un altre poble, davant un públic nombrós i amb la participació de més de 150 balladors de Binissalem, Villafranca, Consell i Porreres. Aquests grups de ball mallorquí ens ompliren de goig i ens mostraren les seves danses i els seus balls, que són fruit de la tradició i el tarannà de cada poble, representats amb els seus balladors. En definitiva, ens sortí una

Aires de Monti-Sion informa a tots els porrerencs que el proper mes d'octubre començaran els cursos de ball mallorquí per a persones de totes les edats. Les persones interessades podeu posar-vos en contacte amb nosaltres al telèfon 971 647252

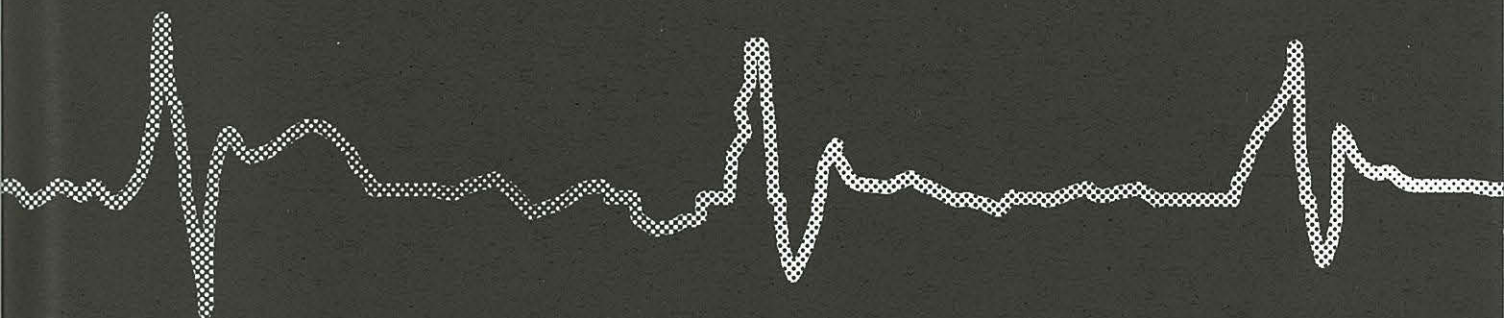

NIVELL D'ACTIVITAT CEREBRAL

BADANT

LLEGINT

Mantén el cervell en forma.

Llegeix

Clave

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació, Cultura i Esports

Partit de Futbol Petra - At. Porreres (9-12-1962)

D'esquerra a dreta (drets): Joan Mulet *Parrí*, Antoni Grimalt *Sa Bastida*, Antoni Mesquida *Manrell*, Francesc *Mena*,
Bartomeu Soler *Blanco*, Antoni Lliteres *Des Rafal*, Bartomeu Barceló *Sandalio*;
(acotats): Trobat *Cudem*, Damià Mora *Baco*, Joan Sampol, Antoni Servera *Servereta*, Gregorio Nicolau *Mamec*.

Partit de Futbol At. Porreres - Petra (13-01-1963)

D'esquerra a dreta (drets): Joan Mulet *Parrí*, Bartomeu Soler *Blanco*, Antoni Grimalt *Sa Bastida*,
Antoni Lliteres *Des Refal*, Francesc *Mena*, Tomeu Barceló *Rafal*;
(acotats): Trobat *Cudem*, Antoni Servera *Servereta*, Antoni Mesquida *Manrell*, Joan Sampol, Gregori Nicolau *Mamec*.